

‘Iedereen aan de slag, aan de slag voor iedereen’

Een activerend en inclusief arbeidsmarktbeleid vraagt om vernieuwende samenwerking

Getroffen worden door werkloosheid is ingrijpend. Of je nu onlangs je werk kwijt bent geraakt als gevolg van de coronacrisis, of al heel lang van een uitkering moet rondkomen: het beïnvloedt je leven elke dag. Werk is inkomen, maar ook zoveel meer. De alliantie Samen werken voor werk wil zoveel mogelijk mensen (weer) aan de slag helpen. Wij denken daarbij aan de vele ontslagenen van dit moment, maar houden daarbij een bijzonder oog voor mensen die al langer op afstand tot de arbeidsmarkt staan. De vier koepelorganisaties ABU, Cedris, NRTO en OVAL hebben zich verenigd in de alliantie Samen werken voor werk met een gemeenschappelijk doel: Iedereen aan de slag.

Samen bouwen wij aan een activerende, ontwikkelingsgerichte en inclusieve arbeidsmarkt

De duizenden dienstverleners aangesloten bij de vier koepels vormen gezamenlijk een landelijk en regionaal dekkend netwerk. Samen hebben zij een compleet dienstenpakket dat per regio als maatwerk inzetbaar is voor werkgevers en werkzoekenden. Onze arbeidsmarktexpertise bestaat onder andere uit:

- Werkfit maken
- Coaching en begeleiding
- Scholing, training en ontwikkeling
- Jobcarving
- Bemiddeling
- Uitzenden en detacheren

Als deze instrumenten gekoppeld worden aan de kennis en kunde van gemeenten, provincies, UWV, Regionale Werkbedrijven en WerkgeversServicepunten werken we echt samen voor werk. Goede samenwerking tussen alle relevante spelers op de arbeidsmarkt zorgt er nu al voor dat resultaten geboekt worden en meer mensen hun weg naar de arbeidsmarkt (terug) vinden.

Maar de omvang van de problemen en de snelheid waarmee de moderne arbeidsmarkt verandert, vraagt meer en een andere inzet van partijen. Landelijk, regionaal en lokaal. Het kan én moet echt nog beter!

Dit voorjaar verschenen belangrijke adviezen van de WRR en de commissie Regulering van Werk. Wij steunen de oproep in deze adviezen en willen invulling geven aan het verzoek om te komen tot een maatschappelijke alliantie voor een activerend en inclusief arbeidsmarktbeleid. Daaraan werken wij graag mee!

Wat vragen wij om dit te kunnen waarmaken?

➤ **Harmoniseer alle arbeidsmarktinstrumenten en stimuleer samenwerking**

Een activerend arbeidsmarktbeleid moet worden gekenmerkt door een eenvoudig en doeltreffend instrumentarium. Nu bepaalt de woonplaats of uitkering van de werkzoekende de set aan instrumenten die beschikbaar zijn, zoals loonkostensubsidie of jobcoaching. Beleid en instrumenten zijn in de ene gemeente significant anders dan in een andere gemeente. Maar ook de ondersteuning vanuit UWV en gemeenten verschilt van elkaar. Werkgevers kijken niet naar gemeentelijke grenzen en ook niet naar verschillende instituties. Faciliteiten zijn zo ingewikkeld geworden dat werkgevers afhaken.

Deze faciliteiten moeten worden geharmoniseerd, en de informatievoorziening hierover moet beter. Dat kan het beste door te werken met een eenduidige, gezamenlijke aanpak en één gezamenlijke boodschap, met inzet van een maatschappelijke alliantie, waar ook private partijen op zijn aangesloten. Ook de samenwerking tussen uitkeringsinstanties en aanbieders van arbeidsmarktexpertise in de regio moet steviger, zoals de commissie Regulering van Werk heeft aanbevolen.

Wij pleiten voor één gereedschapskist, met sterk vereenvoudigde instrumenten, waaronder een (forfaitaire) loonkostensubsidie, een recht op jobcoaching en een no-risk polis, voor alle groepen.

Bij de uitvoering in de regio moeten werkzoekenden en werkgevers kunnen rekenen op één logisch samenhangende aanpak van overheden en partijen met arbeidsmarktexpertise.

➤ **Realiseer transparantie en toegankelijkheid van de bestanden van kandidaten**

UWV en gemeenten moeten hun kandidaten goed in beeld hebben, met bijbehorende competenties en vaardigheden. Elke kandidaat moet een profiel hebben met wat hij wil en kan. Van te weinig kandidaten is op dit moment voldoende informatie beschikbaar om hen te kunnen matchen.

Om het echt eenvoudiger te maken voor werkgevers moet er één duidelijk register komen, waarin ook statushouders, ex-gedetineerden en langdurig werklozen staan.

Werkgevers moeten inzicht hebben in het register, zodat zij kandidaten kunnen uitnodigen voor een kennismakingsgesprek. Vanzelfsprekend onder voorwaarden van privacy en kwaliteit. Kandidaten moeten zelf meer regie kunnen voeren en informatie kunnen aanvullen in dit register.

Wij willen dat alle werkzoekenden (mede)regie hebben over een systeem waarin hun wensen en mogelijkheden staan, zodat zij ook vindbaar zijn voor werkgevers.

➤ **Maak het aantrekkelijk om de stap naar werk te zetten, ook als het tijdelijk is.**

De crisis zal velen, vooral met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt, raken. Belangrijk is om hen zo actief mogelijk te houden. Wij pleiten voor activerende inkomensvoorzieningen en een activerend belastingregime, met een nieuwe 'werkendenkorting' voor alle werkenden, ongeacht contractvorm.

Maak het daarnaast aantrekkelijker om ook tijdelijk werk aan te nemen, zonder risico's op financiële problemen vanwege verschillende geldstromen, of problemen door terugval. Met het programma Simpel Switchen in de Participatieketen en het wetsvoorstel Breed Offensief worden hierin al stappen in de goede richting gezet.

Ook eenvoudiger kunnen bijverdienen, is een belangrijke maatregel voor mensen om (deeltijd) werk te aanvaarden zonder in problemen te komen.

Voorkom 'draaideureffecten': neem (administratieve) drempels weg voor mensen die zich van een uitkering naar een situatie met (neven)inkomsten uit (kleine of tijdelijke) banen ontwikkelen. Zorg dat mensen worden gestimuleerd om in beweging te komen. Bij terugval moet een recht op uitkering en/of zorg moeiteloos kunnen herleven.

➤ **Geef mensen het recht op begeleiding naar en bij werk**

Voor een groep mensen zal loonvormende arbeid zonder ondersteuning nooit een reëel perspectief worden. Ontzorg werkgevers om deze groep toch loonvormend in te zetten. Ook deze mensen verdienen een reële kans om volwaardig te participeren. Helaas is er de laatste 10 jaar flink bezuinigd op geld voor begeleiding. Te vaak is daardoor de beperkte omvang van het budget, en niet de kansen van de werkzoekende, leidend voor de mate waarin groepen worden ondersteund.

Wij pleiten voor een flinke verruiming van de huidige reguliere participatiebudgetten. Die zijn onvoldoende aangepast op de nieuwe, complexere en grotere doelgroepen waarvoor gemeenten sinds de Participatiewet zorgdragen. Mede door de coronacrisis zullen deze budgetten nu nog harder nodig zijn. Verdringing van het toch al te krappe budget voor bestaande groepen is ongewenst.

Extra, aanvullend geld voor re-integratie kan ook per arbeidsmarktregio toegekend worden, op basis van ingediende regionale actieplannen en te realiseren resultaten.

Geef deze werkzoekenden een recht om coaching of begeleiding naar en bij werk te ontvangen. Het participatiebudget dat gemeenten hebben, moet worden uitgebreid.

➤ **Bied iedereen een persoonlijk budget aan op een ontwikkelrekening.**

De commissie Regulering van Werk adviseert een individuele ontwikkelrekening beschikbaar te stellen gedurende de hele loopbaan. Bij de volgens deze commissie nieuw op te richten Werkwinkel worden werkenden op basis van een loopbaan- en scholingsadvies geactiveerd om hun rekening te gebruiken, zodat ze wendbaar en inzetbaar worden en blijven op de arbeidsmarkt. Wij pleiten daarbij voor een niet-vrijblijvende, regelmatige terugkerende, periodieke arbeidsmarktscan (een vorm van 'loopbaan-APK'). De ontwikkelrekening moet ook geschikt zijn om formele, meerjarige opleidingen tot omscholing naar 'nieuwe beroepen' te bekostigen. Spoedige invoering van de ontwikkelrekening is ook belangrijk in verband met veranderingen op de arbeidsmarkt als gevolg van de crisis, waardoor de ontwikkel- en (om)scholingsvraag zal toenemen.

De alliantiepartijen roepen op tot invoering van een periodieke arbeidsmarktscan, waaraan de inzet van een individuele ontwikkelrekening is gekoppeld.

Wat bieden wij?

➤ **Samenwerking met expertisepartijen in alle arbeidsmarktregio's**

Het belang van samenwerking tussen gemeenten en UWV enerzijds en expertisepartijen, zoals de leden van ABU, Cedris, NRTO en OVAL anderzijds, wordt vaak onderschreven. In de praktijk is deze samenwerking vaak beperkt, veel ingegeven door tijdelijkheid en/of contracten of aanbestedingen.

Dit kan en moet anders. Het is juist krachtig dat verschillende partijen, aanvullend aan elkaar doen waar ze goed in zijn. Gemeenten en UWV hebben kennis van de wettelijke regelingen en beschikken over informatie van de kandidaat. Expertisepartijen beschikken over een uitgebreid werkgeversnetwerk en hebben veel ervaring in het opleiden en begeleiden van

mensen. Als we de samenwerking hechter en duurzamer maken, brengen we meer innovatie tot stand op de arbeidsmarkt hetgeen essentieel is om deze voor iedereen toegankelijk te maken en te houden.

De alliantie Samen werken voor werk wil in alle arbeidsmarktregio's duurzame samenwerkingen realiseren. Experimenteer met het vormen van expertise-combinaties waarin begeleiding, scholing en bemiddeling vertegenwoordigd zijn en die een wendbaar en passend arrangement kunnen bieden aan kandidaten en werkgevers.

Namens de leden van de ABU,

Jurriën Koops, directeur

Namens de leden van Cedris,

Arend Pieterse, waarnemend
directeur

Namens de leden van de NRTO,

Ria van 't Klooster, directeur

Namens de leden van OVAL,

Petra van de Goorbergh, directeur